

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fülep könyvkereskedése. **Margitai József** az előfizetési díjak gyűjtője és hirdetője.

Éveskiadásosan számítatnak.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztii önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brnben: Stern M.

Nyitólér póttsóra 10 kr.

Az iskolai év végén.

Az egész országban bezárultak a munkások csarnokának kapui s a tanuló sereg széteszött a szétválasztás minden tájékára. A szorgalom, a munka ideje lejárt s pihenés váltotta fel a hosszú fáradozást. Test és lélek üdítő szórakozást keres, hogy a zsenye idegek megerősödve foghassanak majd ismét munkához. Tanító és tanítvány egy esztendővel lettek gazdagabbak tapasztalatokban, tudományban; egy évvel öregebb lett mindkettő ismeretekben. Nagy haszon ez rájuk nézve, mert minden eltöltött óra fontos előkészület volt a jövő iskolai év munkásságához.

Vidékünkön különösen nevezetes időpont ez minden évben, mert ilyenkor látjuk lassan, de biztosan épülni azon épületet, melyet tanítóink lelkesedése a nemzeti érdekek is tápolása közben a magyar nyelv terjesztésével magasabbra igyekeznek emelni. E tekintetben is megnyugtató a felmutatott eredmény. Ugy a helybeli intézetek, mint a környékbeli iskolák vizsgálatai tanúságot tettek a magyar nyelv terjesztésében, tanításában kifejtett tanítói buzgalomról, s ha tanítóink fáradhatatlan kitartása — mint reméljük is — nem lazul ezután sem, a Muraköz fejlődő nemzedéke nyelvében tanusítani fogja, hogy e föld szívében is magyar.

A mily nagy fontosságú nemzeti érdekből tanítóinknak minden legcsekélyebb lépése a magyar nyelv terjesztése körül, épen oly igaz elismerésül szolgáljon nekik azon tiszta öntudat, mely a becsülettel teljesített kötelesség után lelkükben támadhat. Most még talán csak ez öntudat a fizetés a farszóló munkáért, de minél későbbre marad, annál nagyobb lesz a nemzet elismerése a tanítóik iránt, kik nehéz helyzetükben is képesek voltak oly becses tevékenységet kifejteni, mely a mostaninál magasabb erkölcsi és anyagi színvonalra készítette őket. Minél többet tesznek tanítóink az iskoláért, a nemzeti szellemért, annál közelebb hozzák maguk és családjuk részére a biztosabb és szebb jövőt. Ennek igaz óhajlásával kérjük munkálkodásukra Istennek áldását.

A nagy szünőidő egyik legterheesebb feladata a mult szellemi eredményeinek a szerzett ismeretek értékesítésének módját meghatározni, pályát választani. Fontos dolog ez nemcsak az egyén, hanem a nemzeti életre is. A nemzet belső fejlődése jóformán ettől a kérdéstől van föltételezve. Egységes belső fejlődés csak ott lehetséges, hol a munkákör szakképzettséggel párosul. Iparos, gazda, kereskedő vagy a tudomány bármely észél művelő ember csak úgy töltheti ber sikerrel hivatását, ha pályájához a megfelelő vonzalom mellett szakképzettséget is hoz magával. Ha minden állampolgár ezzel a hozománnyal lép ki az iskolából, nem

kell félni a proletáriátus szaporodásától: minden ember meg fog élni a maga helyén becsülettel.

Csak hogy a pálya megválasztásához a szülők nyugodt ítéléte és gyermekeik tehetsége iránt kevesebb elfoglaltság szükség. Most, midőn a kevésbé tehetséges tanulók számára annyi szakiskola áll fenn, még tulságos a gymnasiumokba való önzés. Nagy tévedése az a társadalomnak, hogy csak a gymnasiumok nyújtanak a megélhetésre legbiztosabb és legkényelmesebb alapot. Ez tévedés. Gondoljuk meg, hogy míg a tudományos pályát végzett emberek csak tíz-tizenégy évi tanulmány után képesek s akkor is csak nagy gondnal és nagy munkával öt-hatszáz forint évi jövedelmet fölmutatni; addig a gyakorlati szakiskolák végzett növendékei hat-hét évi tanulás után sokkal nagyobb fizetést biztosíthatnak maguknak. Épen ezért itt az ideje, hogy végleg szakítsunk azzal a rangoskodással, mely annyi elégedetlenségnek, bajnak forrása. Becsüljük meg az emberben az embert, becsüljék meg jellem és képesség szerint tekintet nélkül arra, hogy a mezei gazdaság, ipar, kereskedelem vagy a hivatalok, illetőleg tudomány terén felele meg hivatásának; becsüljük meg továbbá lelkiismerete és kötelességtudása szerint, mely lyel bármely téren kiváló szolgáltatásokat tehet a hazának.

Ezen becsülés jelöl s gyermekeink jövőjének biztosítása szempontjából a pályaválasztás messze kiható kérdésénél vegyük figyelembe, a gyakorlati, reális irányú szakiskolákat s a látszólagos hiúságot legyőzve bízzuk oda illő fiainkat annak gondjaira, támogatására, mert a nemzet anyagi fejlődése művelt polgárokat követel.

A jövő világitása.

Városunkban most építik és rendezik be a villamvilágitás céljaira szolgáló helyiségeket a helyezett el a sodrony huzalokat. Bergl Sándor mérnök szabadalmi irodájának szivességéből (Budapest, Andrassy ut.) érlekes közleményt vettünk a villamosságáról és villamvilágitásról, melyet érdekes voltán kívül alkalomszerűnek találunk lapunkban közölni.

Tizenöt év óta mily csodákat művelt az elektromosság! Mig azelőtt tisztán a laboratoriumokban szerepelt, addig ma már behálózta az egész világot és minden iparágat, sőt új iparágakat is teremtett: a galvanoblasztika sokszorosítja a szobrászat műtremekeit, preparálja a fémeket, amelyek a levegővel érintkezve nem rozsdásodnak és tartós fémszerkezeteket is létejt, melyeket még néhány évvel ezelőt a képzelet szüleményének tartottak; az elektrochemiai szét-

bontás valóságos forradalmat idéz elő a fehéritésben és az előbb magas árúk miatt hozzáférhetlen fémeket hozzáférhetővé teszi; a táviró ugyanazon sodronyon több táviratot közvetít egyidőben és a telephon segítségével kényelmesen cseveghetünk Párisból Londonnal, sőt New Yorkból Chicóigóval, azaz 1500 kilométer távolságban. Az elektrotechnikusok szolgálatkészség teszik a természet erőit, a legtávolabb eső vizeséseket, sőt a Niagara zuhatagát is és ezen erőket rengeteg nagy távra átviszik. Szerény és kezdetleges kísérleteket tettek már az elektromossággal avégből is, hogy a léghajóval hatalmukba ejtsék a lég birodalmát.

Europa, valamint az egész föld fővárosait meghódította az elektromos világitás. Az elektromos világitás szelid és aranyos lángja nemcsak a városokban pótolja a gázt, hanem a hegyi falvakban — hol néhány évvel ezelőt még a petroleum világitás is fénytűzés volt — a petroleumot is; vele milliónyi sugárzó gyertyafény nyel megvilágitják a nyilvános tereket, a katonai várakat, a hadi hajókat és a világitó tornyokat.

Mindezek dacára az elektrotechnikusok még sincsenek megelégedve az eredményvel. Miként a kereskedő, ha tartozásáról és követeléséről pontos mérleget állít össze, észreveszi, hogy sok haszontalan kiadás mellőzésével árait oly annyira leszállíthatja, hogy versenyezni nem lehet vele, azonképen az elektrotechnikusok is kiszámították, hogy a legjobban működő ily lámpa is csak a fény előállításához szükséges energia 2 és fél %-át használja ki, tehát 97 és fél % veszendőbe megyen. A fehéren izzó lámpa hasznos munkája csak 5 %, a gázcső 2 %, sőt a gyertyaé csak 1 %; ebből igen könnyen megérthető, hogy miért sincsenek az elektrotechnikusok az elért eredménnyel megelégedve.

Ha mindezek dacára ezen világitás mégis elegendő praktikusnak bizonyult, annak oka abban keresendő, hogy a mi szemünk oly csodálatosan érzékeny, hogy ha az 1 kg. víznek 1°-ra való felmelegítéséhez szükséges hőt fénynyé alakítanak át, az több mint 100 millió évig hatással volna a szemre! Az emberi szem különösen olyképen van összeállítva, hogy az a napfényt, amelynek a sárga fény képezi a legfényesebb részét, a lehető legjobban kihasználja. mi az oka annak, hogy a szem e tökéletessége mellett mégis oly tömredek hasznos munka megyen veszendőbe?

Miként tudja van a hang a hangzó test rezgése folytán keletkezik és minél nagyobb az egy másodpercnyi rezgések száma, annál élesebb a hang. Ha az egy másodpercnyi rezgések száma 32-nél kisebb, vagy körülbelül 80 000-nél nagyobb, akkor hangot nem hallunk. A fény is az aether rezgésének szüleménye. Ha e rezgés-

sek száma 484 trilliónnál kisebb, akkor a szem mit sem vesz észre és csak hő fejlődik; azonban ha a rezgések száma nagyobb, de 709 trilliónnál kisebb, akkor vörös, sárga, zöld és viola fényt látunk, melyek napfényre egyesülnek és egyetlen egy benyomást, a fehér színt idézik elő. 709 trillió rezgésen túl már csak chemiai kisugárzások vannak, melyek ugyan a fényképzési lemezekre még hatnak, de a szem által észre nem vétetnek. Tehát fény előállítására céljából a testek hőmérsékletét mindaddig emelnünk kell, míg azok nem világítanak, de eközben tömördek mennyiségű hő és chemiai rezgés megyen ránk nézve veszen dőbe.

Ha tehát a végből égetünk el valamit, hogy világosságot állítsunk elő, akkor ez éppen annyi, mint az orgona minden pedálját és billentyűjét mozgatni avégből, hogy egy különös hangot hozhassunk létre. Eszerint itt azon problema körül forog a dolog, közvetlenül ama rezgéseket előállítani melyek a szemet érintik, természetesen anélkül, hogy a többi is fellépjen. Lehetséges-e ez? Nagyon valószínűleg igen. Különböző úton módon és rendkívül csekély veszteséggel a hasznos munkában tözforesciálót fényt tudunk előállítani, különösen pedig légmentes — az úgy nevezett Geisler-féle — csövekbe. Tesla ur kísérletei azt mutatják, hogy igen élénk fényt állíthatunk elő és az elektrotechnikusok reményik, hogy igen rövid idő múlva már közvetlenül tudnak oly fényt előállítani, mely szemünk érzékenysége maximumának felel meg, azaz könnyedén a zöldbe játszó sárgás fényt, hasonlótl ahhoz, amelyet a szent János bogárka kis mértékben állít elő és amelyet — ugylátszik — szemünk egészen befogad. Azon a napon, midőn a gyertyában levő hasznos munka, ezen egyetlen egy gyertyával az említett fajú fényre változtatik át, akkor ezerszer erősebb és ezerszer olcsóbb világítást kapunk.

Habár a hasznos munka ily tökéletes kiaknázását nem is remélhetjük, annyi azonban fény, hogy a mai rossz világításunk előbb utóbb egy jobbnak fog helyet adni. E keresendő fény teljesen hőmentes, egyidejűleg szelid és erőteljes és a szemet nem bántja, hanem ellenkezőleg jótékonyan hat rá; a „jövendő fény” egyesíti a rezgő fény élénk mozgékonyágát a szent János bogárkának a világos, csendes meleg éjszakai fényével.

Különfélék.

Kérelem. Kérjük t. előfizetőinket, sziveskedjenek a harmadik negyed alkalmával előfizetéseiket megújítani s a hátralékokat beküldeni!

— **Adakozás.** A Gáspárits-emléktáblára Péterffy Elek, peltai kereskedősegéd 1 forint volt szives adakozni.

— **Ésküvő.** Lapunk kiadójának, Fischel Fülöp, nagy-kiszassi könyvtárosnak kedves leányát, Jozefin Kisasszonyt Hoffmann Gyula, a budapesti „Pannonia” gőzmalom képviselője m. hó 29-én vezette oltárhoz. Örökké tartó boldogságot kívánunk a fiatal párnak!

Az iskolai évrővizsgálatok a múlt héten vidékünknek majdnem minden iskolájában befejeztettek. Csáktornayán különösen a polgári iskolában a leány magántanulók, az elemi iskolában pedig a nyilvános leányosztályok vizsgálatai voltak a szülők és érdeklődők részéről látogatottak. A hálaadó isteni tisztelet jun. 28-án tartott, mely után a tanév mind a két inté-

zetben befejeztetett. Muraköz hegyvidéke áll. iskoláiban az évrővizsgálatok f. hó. 4-én s a következő napokon tartanak meg Ugy értesülünk, hogy ezekre a vizsgálatokra megyénk főispánja s kir. tanfelügyelője is megjelenik.

— **Ésküvő.** Beér Ferencz, állami tanítóképző-intézeti zenetanár múlt hétfőn vezette oltárhoz Szilágyi Gyula, uradtitkár kedves leányát, Kornélia kisasszonyt. Tartós boldogság kísérje frigyüket!

— **Tudnivalók** a csáktornyai állami tanítóképző-intézetbe való felvételtől. Az 1893-94 tanév szeptember első napjain kezdődik. A megérkezés idejéről, a felvételi és javító vizsgálatok napjáról minden növendék külön értesítést kap. A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet első évfolyamába felvételt oly ép egészséges testű növendék, ki 15-ik életévét már meghaladta és leglább 4 gimnáziumi, real vagy polgári iskolai osztályt végzett. Ha a jelentkezők száma megengedi, esetleg, felvétetnek olyanok is, a kik kevesebb osztályt végeztek, de a magyar nyelv, számtan, földrajz és történelemben annyi jártassággal bírnak, mennyit a középtanola 4. alsó osztályában tanítanak. A felvétel vagy iskolai bizonyítvány, vagy felvételi vizsgálat alapján történik. A szegénysorsu, de jó magaviseletű s szorgalmas tanuló 4 évig tartó kiképzetésük ideje alatt államszegélyben részesülnek. A segély áll: 1. teljesen ingyenes ellátásból (élelmezés, lakás, fűtés, világítás, mosás stb.); 2. fél ingyenes ellátásból (mely esetben a felvett növendék havonként 5 frt élelmezési díjat tartozk fizetni); 3. Havonként 6, 5, 4 frt pénzszegélyből; 4. Havi 12-14 frtért bárki kaphat élelmezés, lakás stbből álló teljes ellátást az intézetben. A segély a magaviselet és szoralomhoz képest év közben is felemelhető, leszállítható, vagy elveszítethető. A felvett növendék tartozik magát tankönyvekkel ellátni. A könyvek, vagy azok ára (osztályonkénti 15 frt) jelentkezéskor az igazgatónál bemutatandók. A szülők figyelmeztetnek, hogy intézetünkbe küldött gyermekeiket tisztességes téli és nyári ruhával, elegendő fehérneművel (leglább 6 ing, 4 gatyá, 4 törülköző, 6 pár harisnya) teljes ágyneművel (leglább 2 lepedő, minden vánkoshoz 2 vánkoshé), asztalkendővel, kelékekkel sat. annál is inkább lássák el, mert a végleges feltétel a megjelenés alkalmával történvén, a felsoroltakkal kellően el nem látott növendék nem vétetik fel. A köztartásban résztvevő növendékek tartoznak 1-1 frtot beiratáskor az evőeszközök pótlására befizetni. A köztartási díjak negyedévenként (rendkívüli esetben havonként) előre fizetendők. Az igazgatótanács-hoz címzett kérvények aug. 1-ig a képezde igazgatóságához küldendők. A kérvényhez melléklendő: keresztléi (születési), iskolai és orvosi bizonyítvány. A segélyre igényt tartók szegénységi bizonyítványt tartoznak kérvényükhöz mellékelni, mely esetben a kérvény bélyegmentes. Kelt Csáktornayán, 1893 július 1-én — Margitai József, igazgató.

— **Eljegyzések.** Dr. Szabó Zsigmond, alsó-domborai közkezdveltségű fiatal orvos eljegyezte Berger Olga k. a. Alsó-Domborun. — Vargha Tivadar, perlaki áll. elemi népiskolai tanító eljegyezte június hó 27-én Walóczy Szidónia k. a. Perlakon.

— **Vetések állása.** Vidékünkön az őszivetések elvirágoztak s most vannak éppen azon stádiumban, midőn az itt rendszeren megjelenő kódo különösen a buzát tönkre silányítják. Valóban ha egy alföldi ember buzáinkat az aratás előtt két héttel látja s meggyőződök, hogy aratásig oly csekély idő alatt mivé teszi majd minden évben

a kőd, nem irigyl meg a mi buza termésünket. Elemi csapást azonban a kődön kívül buza s rozsrá nem váruuk, s így pár hét alatt az aratás megkezdhető. gyenge közepes termést remélve. Árpa, zab utóbbi időben sokat javult a repozebektakarítás is közel van. Kukoriczát töltögetik s aránylag szépen mondható. Tatárka kelőben van, nagy hátrányára van azonban az esős időkben elhatalmasodott gyom, mely általában igyekszik minden kultivált növényt tulszárnyalni. Szénakaszálás folyamatban van, de igen kevés lesz az idén. Mesterséges takarmányok közül legszébb a zabos-bükköny. Szőlő virágzásban van, s jobbrézt elvirágozott, Gyümölcssejkenek sok kárt okoznak a leveltetvek különösen cseresznye és őszibarack-fakban sok általuk ki is fog pusztulni. Könyhaktereinkben szintén tömegesen lépett föl az u. n. hamuféreg s a káposztaféléket tönkre is fogja tenni.

A szomszédágból. Varaszdvarmegyének m. hóban tartott bizottsági ülésen dr. Kiss Oszkár, tart. képviselő indítványára nagy lelkesedéssel egyhangulag elhatározottat, hogy gróf Khuen Héderváry bán 10 éves jubileuma alkalmából a megye közönsége részéről Rubido Zichy főispán által üdvözlöttségék. Elhatározottat továbbá, miszerint a megyeház nagy terme számára a bán melléke a jubileum emlékére megszereztessek. A mellkép megfestéséhez szükséges összeget közadakozás útján szerzik be. A gyűjtő-bizottságot — melyben a megyei arisztokrácia és a közélet legkiválóbb egyénei nevével találkozunk — azonnal megalkották — A novoszellői iskolától a horv. kormány megvonta a szubventiót. Varaszd városa újabb felterjesztést tesz ez ügyben.

Termés kiállításaink. Ugylátszik az 1893 ik év szerencsétlen lesz vidékünkre, már a múlt év ősze rosszszul köszöntött be a korai fagyokkal, mely után következett a hosszú és rendkívüli erős tél. Tavaszunk későn kezdőlött s júniusig majdnem semmi esőnk sem volt. Junius 16-án óriási vihar kerekedett jégesővel, mely a szomszéd Vizi-Szent-György szőlőt úgy tönkre verte, hogy abból termő szőlő — minden filoxera és peronospora nélkül is — bajoran lesz többé, vagy sok évek múlva bírná kiheverni, ha a fönt nevezett tényezők nem sietetnék végromlását, a most már amugy is igen gyenge, s minden betegsége inkább hajlandó szőlőtökekknek. Más helységekben is volt jég kisebb nagyobb károkat előidézve. Máskülönbén hol a jég nem járt, buza és rozsból gyenge közepes termést várhatunk. Repcze a betakarítás stádiumában van s szintén gyenge termést ígér. Árpa, zab meglehetősen, burgonya szépen fejlődik. Kukuricza töltögetést majdnem mindenütt bevégeztek s általában jónak mondható. Szénakaszálás folyk, miből ez idén kevés lesz, reményünk lebet azonban, hogy jó sarjtermésünk lesz. Gyümölcs és szőlő termésük, hol a jég tönkre nem tette, szépen mutatkozik különösen jó szilva termést várhatunk. Könyha kerti vetemények szépen helyre jöttek, csak a káposzta féléket igen ellepték a hamuféreg-k (leveltetvek).

— **Megyei hírek.** Zala megye közegészségügye május havában a felvették köz kedvező volt; a gyermekek közt a kanyaró, difteriisz és roncóló toroklob pusztítottak járványosan. Benczvizsgálat 8, külső hullaszemle 3 esetben történt; öngyikosságot 4 egyén követelt el, véletlen szerencsétlenség által halálnak 5 esett áldozatul. — A keszthelyi és sümeghi egyesült r. kath. tanítóképző Keszthelyen 10 éves fennállásának emlékére diszgyűlést tartott, ez alkalommal Kakassy Antal, zalabéri, Kullmann József, ukki és Schaffner Ferencz, nagy-bükki tanítók 50 éves működési jubileumát is megünnepelték. — Bánnyai Károly, keszthelyi isk. igazgatót az orsz. közegészségügyi egyesület az ifjuság testi nevelése körül kifejtett buzgóágart a Trefort-alapból 100 korona jutalom díjjal tüntette ki. — A zalae-gerszegi polg. fiu és közép kereskedelmi iskolai tanulók évrő tornaversenye a Nekereadi major meletti réten tartottat meg. A

verseny állott szabadyakorlat, rendgyakorlat, játék és magas ugrás, szerygyakorlat és versenyfutásból. — A Benedek-rend Nagy-Rádán templomot és plébániakápolnát épített A felszentelési szertartást Fehér Ipoly, főapát fogja augusztus hónap végéig Az új plébániára Gyűrűk Anaklet a pápától p'ebános fog kinevezetlni. — Fleischer József, Keszthely közbiztonságában álló polgára 93 éves korában elhunyt. — Hegedűs Ferencz, operaházi buffó, Németh József, népszínházi komikus és Kiss Mihály, ugyanottani baritonista július hónap Monori társulatánál Keszthelyen fognak vendégszerepelni. — Tassaly Tamás nagy-kánizsai postatiszt eljegyezte Kajdos Károly, belatinczi urad. főredész leányát, Janka kisaaszonyt. — Hortoványi Jenő a nagy-kánizsai kir. törvénytörvénykezéshoz aljegyzővé nevezetett ki. — Czákó Béla, keszthelyi gazd. tanintézet r. tanár állásában megerősítetett. — Dr. Rupp Kornél, premonstr. tanár Szombathelyről Keszthelyre helyezték át. — Huszecz apró angolaut bocsátott néhány év előtt gróf Hunyady Imre a Balatonba, hogy ott meghonosítsa, de alig maradt meg néhány darab. Nem régen egy síófoki halászfogott egy szépét s azt is a nemzeti muzumba küldték. Fogtak egyet a Zala folyóban is, hossza 1 méter sulya 3 kgr. — Kristoff Béla, honv. huszár alezredes Varasdra helyeztetett át; helyébe pedig gróf Norman százados neveztek ki. — Weinberger Mátyas, a szt. Benedek-rend tihanyi gazdatisztja, az ismert gazd. író zala-páti kasznárát nevezetett ki.

Jdöbbség. A csáktornyai kir. posta és táviróállomásnál felállított hivatalos időjelző tegnap d. u. a következőket jelenti:
Meleg. — Zivatar.

Irodalom.

(Az alant közölt művek kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Csáktornyan.)

— A Budapesti Hírlap új háza. Már hét mulva a Budapesti Hírlap, a magyar intelligenciának ez a kedvelt lapja, mely, minél több versenytársa van, annál győzedelmesebben bontogatja hatalmas szárnyait, atköltözködik új házába, a népszínház mellé, Böck Szilárd-utca 4-ik szám alá. A ház, ha már külső díszével meglepi a nézőt, belül, a belső berendezéssel valóságos csodát alkot. A gépészek és építőmesterek izlése és leleményessége versenyztet egymással, hogy csi osan, elegánsan oldjon meg egy nehéz feladatot: egy újságháznak építését. A feladatot az tettenhezé, hogy a belföldön egyáltalán semmiféle minta nincs erre néve s a külföldi lapok palotái nem feleltek meg a Budapesti Hírlap szükségeteinek. Teremteti kellett tehát valami újat s ez most meg van. Az újságház, a szerkesztőség, a kiadóhivatal, az expediciót, szóval mindent, a mi egy lap megírásához, kizetéséhez, kinyomtatásához és szétküldéséhez szükséges, Böck Szilárd-utca 4-ik szám alatt van. A ház másik kapuja József-körút 5-ik szám s így a szerkesztőség és kiadóhivatal két oldalról könnyen megközelíthető. A nyomda egyik nevezetes része a vasváru üvegház alá foglalt mélyen kiásott udvar, melyben a Budapesti Hírlap két új hatalmas kiterőrotációs gépe foglal helyet, két óriás, mely a lapot, még ha három ivnyi tartalmu is, felvágva és összehajtogatva dobálja ki magából óriási mennyiségben. Megjegyzendő, hogy a gépek nemcsak felvágják a Budapesti Hírlapot, hanem egy végtében, folytatólagosan nyomtatják, egészen huszonnégy oldalig, de épen úgy a 20, 18, 16, 14, 12, 10 stb. oldalos lapokat is, s az olvasó az egymástan megszámozott oldalakon a legnagyobbkönnyűséggel eligazodik. Ez a változás rövid idő mulva bekövetkezik s a közönség jóformán észre se veszi, egyszerre csak a saját otthonából kikerült Budapesti Hírlapot kapja a kezébe.

A Budapesti Hírlap előfizetési ára: Egész évre 14 frt. félévre 7 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hónapra 1 frt. 20 kr. Az előfizetési összeg vidékről legzélszerűbben postautalvánkon küldhető a Budapesti Hírlap kiadóhivatalához Budapesten. Kalap utca 16. szám.

— A Fővárosi Lapok most befejezte 30-ik évfolyamának első félévét. Programjához híven, az elsőkelő irodalmi színvonalon álló dolgozatok rendkívül nagy mennyiséget nyújtotta az olvasónak. Eredeti és fordított novellái a legjellegesebb írók tollából eredtek, mintegy visszatérőve a hazai és külföldi — így (francia, olasz, orosz,

stb. — szépirodalom állapotát. Költeményei is kizárólag hivatalos lantosoknak a köznapi mértéken fölülemelkedő természetéből kerültek ki. Hasonló becsületes voltak a lap élén olvasható eső cikkek, melyek társadalmi, bel- és külföldi irodalmi, művészeti és egyéb általános érdeklő és jelentőségű mozgalmakkal s jelenségekkel foglalkoztak, mindig szakértelemmel, higgadtan, szellemesen és könnyed modorban. A társadalom minden eseményét felölölő, bő hirrovatok közt is novellisztikus jellegű rajzok, humoroszek, csevegések stb. élenkitették meg nagy mértékben a lapot, melynek általában odairányul a törekvése, hogy a magyar művelt közönségnek a napilap szokásos tartalmán felül igazán friss, elmét és kedélyt foglalkoztató és szórakoztató szellemi táplálékot nyújtson. Ha még főlsoroljuk a lap hasábjain található bécsi, berlini, párisi londoni, római stb. nagy érdekességű leveleket, a divatcikkekkel s a Fővárosi Lapok „Vasárnapja” egész dús tartalmát, némi fogalmat nyerhetni e régi, kiváló tekintélyű s egyetlen szépirodalmi napi közlöny kimagasló értékéről. A Fővárosi Lapok előfizetési ára egy óra 1 frt. 40, negyedévre 4 frt. Megrendelő cím: Fővárosi Lapok kiadóhivatala Budapest, Ferencziek-tere 3.

— A „közszellem ébredése” cím alatt a politikai sajtóban eddig páratlan fénytel kiállított mű jelenik meg Keleti Ö. Lajos hírlapírótól. A műnek az a célja, hogy részletesen ismertesse az országiszerte feloyt egyházipolitikai mozgalmakat, bejárva a hazát a Kárpátoktól az Adriáig, Erdély bércezeitől a Lajtháig. A munkában megjelenik a katolikus vezérifiai arcképe (Pálffy Moricz, Széchen Antal, Zichy Nándor, Szapary Géza grófok, Samassa érsek, Schopper és Schlauch püspökök) továbbá az egyházipolitikai mozgalmakban tevékeny szerepet vivő államférfiak és pártvezérek Wekerle, Csáky Albin, Apponyi Albert gr., Eötvös Károly, Polonyi Géza, Ugron Gábor országgyűlési képviselők (minden megye egyházipolitikai mozgalmának leírásánál a megye országgyűlési képviselőinek) valamint minden megye egyházipolitikai küzdelmeinek ismertetésénél közölteik a legnagyobb szerepet játszott megye vezérifiai arcképe. A könyv hű tükrét képezi annak, milyen arányban vannak képviselve az ország minden megyéjében a kormány egyházipolitikájának hívei s ellenesei. A könyv közel 400 arcképet fog tartalmazni, a mint a „Nemzet” írja, s kétségkívül érdekes emléke lesz az egyházipolitikai küzdelmeknek. A könyv július hó 10 én jelenik meg s ára egy frt. 50 kr. Tekintve, hogy a mű országos érdekekkel bír és sok arcképet és leírást közöl megynékből is, ajánljuk azt olvasóink pártolására. Megjegyezzük még, hogy a kiadóvalalattal kötött megegyezésünk értelmében szem előtt tartván olvasóink kényelmét, a könyv lapunk kiadóhivatalában is megrendelhető; egy frt. 50 kr. lefizetése esetében a könyv bérmentve megküldetik.

CSARNOK.

Más-é lett a kis lány.

Beh szerettem azt a kis lányt,
Nem szeretett úgy még senki:
Más-é lett ő mégis . . . No de
„Egy panasztörtét sem ejtek ki”

Más-é lett a szőke kis lány . .
Van-e vajjon jó világa?
Mennyországot leljen itt lenni;
„Hisz lelkemnek az fő vágya”

Nemes szive ez életben
Álmában se fűrdjék bűn;
Összes földi tödvössége
„Legyen oly nagy, mint az én bűm.”

Féje csókja s ölelése
Áldás gyanánt szálljon rája;
És soha se érjen véget
„Az ő tiszta boldogsága!”

Várossy Mihály.

Beteljesült álom.

Mindenkitől elhagyatva
Álmatlan éjszakán
Megjelentél — ágyam felett —
Lebegve jó anyám!

Megsokaltad szenvedésit
Egy olyan leánynak,
Kit a világ rossz nyelvei
Ártatlanul rágnak . . .

Nem volt nyugtod fenn az égben,
Lejővel én hozzáam
Vigasztalni sajgó szivem
Álmatlan éjszakán.

Nem késő még. — Jókör jöttél
Vigasztalni anyám!
Bár az élt'em kinszenvedés
Halva élek talán!

„Mi bajod van édes lányom?!”
Mi keserit téged?
Azt látom, hogy tenger bánat
A te szenvedésed.

„Szeretek én egy ifjút, ki
Viszontszeret engem —
S mégis-mégis keserűsöd
Ez igaz szerelem!”

Eltiltanak és elzárnak
Attól, kit szeretek . . .
Boldog vagyok s boldogságért
Ily sokat szenvedek!

„Vigasztalódj édes lányom!
Tudok most már mindent —
Arra kérlek, imádkozzál
S együtt kérjük Istent!”

Én vagyok az ifjú anyja,
Kivel viszonyod van . . .
Nyugodj csak meg, éltek ti még
Kettecskén boldogan!

E szavaknak hallatára
Felnylík a szemem
S ködlátyolként emelkedik
Egy alak felettem. . . .

Kiterjesztve a két keze,
Mint ki áldást ada —
Szép, miként a menyországnak
Legszébbik angyala.

Napok, hetek és hónapok
Multak el ezóta
S ime álmam beteljesült —
Intett a végóra.

Egymáséi vagyunk immár,
Egymáséi régen
Ézüst csillag arany fénye
Ragyon fenn az égen.

Farkass Károly.

NYILTÉR.

Egészselyem, mintázott Foulárdokat
(mintegy 450 különböző fajban) méterenként
85 krtól 3 frt. 65 krig, valamint fekete,
fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól
11 frt. 65 krig szállít — sima, koczkás,
csikos, virágos, damaszott minőségben (mint-
egy 240 féle dispositió és 2000 külön-
böző szín s árnyalatban) szállít postabér és
vámmentesen Henneberg G. (cs. kir.
udvari szállító) selyemgyára Zürich-
ben. Minták postafordulóval küldenek.
Svájczba címzett levelekre 10 kros és leve-
lező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közöltétek nem vállal fele-
lősséget a Szék

FELELŐS SZERKESZTŐ

MARGITAI JÓZSEF

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiče se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se prodplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki otijeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Gospodarstvo.

Kada oteče vime.

Pri mledih kravah oteče vime ponajviše od nenadane i jake navale m'jeka i krvi vu vime. Oteklina (oteteenje) prejde samo od sebe, naravnim putem, ako se vreme obćuva od vanjskih nepogoda, kak su n. pr. vlaga (fajhtnina), propuh (cugluft) itd. Potrebno je vu takovih pripećenjah: 1. Da se krava gusto krat doji. 2. Prvlje neg pojdes dojit, treba da nama žeš (omastiš) ruke pak netiskaš jako cecke, da nebuđeš zrokuval nikakve boli. 3. Dok je vime otečeno, potrebno ga je natirati s mastnim mljekom, kud je god otečeno. 4. Kad je krava podojena, treba suknenom krpom dobro oprati cecke. Ovak se mora baratati; ar drugač se more pripetiti, da oteklina otrdi. Ako gdo hoće, more namazati vime raztopljenim maslom, vu kojem se speče nekaj luka, tak da mast predere vu vime. Razuměva se, da se nesme mazati vrućim maslom, nego vrlo mlačnim

Kak budeš poznal čistoću meda?

Poměšaj nekaj meda sa tri put toliko špiritusa ili žganice, pak kad to izliješ iz posude, vu kojoj si mēšal, gledaj, jeli bu ostal kakov talog (soc). Ako ostane, dokaz je, da med nije čist, nego je poměšan sa sirupom ili cukorom ili čim drugim.

Uporaba destilovane (čišćene) vode.

Vu Francezkoj se rabi vu veliko destilovana voda. Ako se mēša vino ili žganica destilovanom vodom, ima zevsema drugi aroma (tek, duhu) nego li kad se mēša s navadnom vodom. Vu kuhani sad (voće) ima zevsema drugu i vnoo ljepšu farbu, ako se kuha vu proi čenoj ili destilovanoj vodi. Profesor Laurent je dokazal, da kava i čaj, ako se prgotavljaju s destilovanom vodom, imaju izvanrednu duhu (miris). N vadna voda ima sastojka, koje deluju na organične kiseline od bilina, i menja farbu njihovu, a spaja se i s taninom, doklam destilovana voda nejma tih svojstvah

Najbolši gnoj za jagode.

Najbolše guojivo za jagode vu vrtu je po prepisu jednoga francezčkoga glasovitoga vrtlara ovo: 10 delov vrtne zemlje, dva dēla saoje, dva dēla pepela, pol dēla navadne kuhinjske soli.

Presad (mlado zelje).

Presad obsiplji vu zemlji, kad si ga vu nja peložil piljevinom mehčkoga drēva, po m'šanom sa pepelom. Ovak obložen pre ad ljepo se bude prijel i rasel.

Š u s.

— Šalna pripovest. —

Po česti žurili su se jahači na hitrih konjih, a za njimi su sljedila lehka kola. Vrtar (portaš) je pozval vsu služničad (družinu) pred velika vrata i vsi su stali napinjati oči, nebi li razabrali, kakvi su to stranjski, koji se približuju tolikom hitrinom ka telju kak da bi ih nosil veter.

— To su gosti, koji dohadjaju vu pohode, napomenul je išpan.

— Velike li mudrosti, rekel je lugar Ivan; ali ja bum bolje pogodil, ako rečem, da zato dohadjaju sim, kaj pojdu na vada-siju s našim gospodarom.

— Ivan već misli na tringelt, rekel je jeden pandur.

— Došel bu red i na me, dodal je nekakov dugonja. Moral bum čistiti konje i sedlati ih dok se napokon zvidi gospodi, da dojdeju dolji pak da se odjeljaju.

Vu tom toga su se stranjski već približili. Nekakov plemenitaš vu modroj dolami sa zlatnimi žnjorami dokasal je vu dvorišće sa svojom pratnjom. Vu četvero-prežnoj kočiji vozila se je gospa sa svojom sobaricom (štumadlinom). Kak su stigli pred hižu, pojavil se domačna na obloku i počel je ih pozdravljati prijateljno. Stranjski skočil je s konja i pomogel je iz kola iziti ostalim, a onda su i li vu hižu,

ZABAVA.

Nasel mu je.

Kaj sve mnogem na pamet nedođe, nebi človek niti mislil. Tak dugo, dok su takove incidencije u granici liepe šale, a ne neslane bedastoče, dopadaju se svakomu i ljudi se u veselih drućtvah o tom onda duže vrijeme radi spominaju. Hoću ovde dve takove baš liepe pripoviedati.

Bilo je jednoč u niekoj fari, kal je gospodin plebanuš iz prodekalnice obznanił, da se bude dojdjuće nedelje pod offertoriumum za pogansku diecu, koja se u Rimu odhranjuju, ovde u cirkvi sakupljalo, kaj je tko premogući dati, te je k tomu nadodel, da se bu zahvalnostjum i svaki najmenjši dar prijel. Za one, koji sami nebi hoteli svoj darak na oltar nesti, bude zvonar škreblicum okolo hodil, kam onda svaki svoj novčić more spustiti.

Dojdjuću nedelju anda su u jednoj klupi dva farniki jedan polag drugoga sedeli u cirkvi, obodva su bili u fari kakti žmehki t. j. bogati poznati. Kad je prešel evangelium, pokaze se na šekreštrijski vrati zvonar škreblicum i prične dare u nju pobirati. Svakomu, koj je svoj novčić ili groš hotel utar spustiti, pružil mu ju je na bini a

zvončec na njoj je ostale, koji ga nebi spazili, opominjal, da se već dari pobiraju.

Prvi od onih dveh žmehkih farnikov je Andraš u klupi sedel, a dalje nutri polag njega Bartol. Kad se je zvonar škreblicum približaval, zvađi Andraš iz žepa srebernu cvancigu te ju metne pred se na klup. Bartol to videći, zvađi takaj iz žepa cvancigu i jednoga seksere, pak obodvoje metne pred se na klup. Kad je Andraš videl, da je Bartol više nego on za dar odredil, zvađi i on, nehoćeći se dati od Bartola nadkriliti, jednoga seksera te ga metne polag cvancige. Ali Bartol je Andraševu gizdost previdel, pak je još jednoga seksera dodel k onem na klupi već ležećem srebernjakom. Andraš nije hotel zaostati, pak je i on još jednoga seksera pridel svojim srebernjakom. Bartol dodene još jednoga, Andraš ga opet od nah aliadi, i tak su već do dva forinta svaki pred se nametali.

U to dojde zvonar škreblicum do njihove klupi te ju pruži prvomu sedećemu Anrašu. Ov vzeme sve pred se nametane srebernjake, te je gizdavo jednoga za dragem spuša u škreblicu, da je sve cinkalo. Sad pruži škreblicu dalje Bartolu, a ov vzeme izmed pred se nametanih srebernjakov jednoga seksera, spusti ga u škreblicu, ostale pak pobere i spravi nazad u žepke, zatim dalje moli, kak da se nije nikaj zgodilo.

Morete si misliti, kakvoga dugoga ob

raza je Andraš napravil, kad je videl kak ga je sve po tihom Bartol napelal i kak mu je nećemurno nasel.

Još čugo vrijeme je poslie u toj fari bilo o tom spomenka i smeha a Andraš se je dosta srdil, ali mu nikaj nije hasnelo, te si je ovom prilikom mogel ono staro prirečeje opet u pamet dozvati: „Tko je kvaren, za špot mu se nije treba skrbeti“.

II.

Nekojemu drugomu seljaku opet, se je sliedeće pripetilo:

Bila je ljuta zima, vani je kak se ono veli, sever snegom fučkal tak, da človek nebi niti psa vani stral. Bil je večer i kmica vani kak i rogu. Gazdarica donesla u sobu sveću i pozove sve domaće k večerji.

Na jedan krat netko pokuši na vrati, seljak se stane i ide gledat, tko po takovom grdom vremenju ovak kesno po noći putuje. Kad odpre, vidi pred sobom jakoga mladoga človeka stati, koj prosil, da bi mu za ovu noć dopustil ovde prenoći, jer po takovem vremenju nemre dalje, a vani prenočiti mu nije moguće, jer bi se mogel zmrznuti. Na pitanje gazdovo tko je i odkud je, poveda, da je bil pri seljaku N. u selu B. u službi, ali sada u zimi je dielo prestalo i njemu služba odpovedana, te sada ide si službu iskat. — Već četiri dni gladen i žedjen pu-

poklankam se služinčad požurila, da po spravi konje i druge stvari.

Za nekoliko minut došel je sobar (inoš) Ferko na dvorišče, ter je skup zezval vsu služinčad (družinu) okolo sebe pak im je pregovoril :

— Cujte vi klapovuhi, kaj vam budem ja vezda povedal. Ov stranjski gospon je rodjak našega milostivnoga gospodara Zove se grof Lamy ter bude sa svojom gospom sprevidil celo ljeto pri nas, ar je njegov kaštelj pred dvemi dnevi izgorel do fundamenta.

— Aha, zato smo mi vidli, kak se je predevčerom nebo zarumenilo, rekel je nekoj sluga.

— Tiho, kad ja govorim viknul je Ferko. Ogenj se je porodil od pipe (lule). Nekoj sluga je pušil pak je sčeno vužgal. Zato vam milostivni gospodin naš poručuje po meni, da nigdo od vas nesme pušiti, samo vu kuhnji, vu dvorišču i na polju. Gdo se gde drugi pokaže s pipom vu zubmi, dobil bude petdeset batina. Jeli ste me razmeli?

— Jesmo, odgovorili su vsi zlovoljno. I tak vezda gdo se je god bavil s vugodnim tim poslom, dimeč iz pipe, moral je pušenje pretrgnuti.

— Ja morem dosta pušiti vu lovu (na vadasiji) rekel je Ivan, ar je sigurno i grof dober jagar kak i naš gospodin.

Konjar (sluga pri konji) Šimon obrnul se nehajno proti štali, ar je konje vreditil, ter vezda more koju vuru mirno počivati i zato je stal pred vrata štale, del je v križ ruke i po el je brojiti svetle obloke. On se je nadjal, da bude na ko'em od njih opazil svoju Rozika. Gledeč tak jeden oblok za drugin, očutil je, kak ga je negdo vudril lahko po ramenu. Oo se okrene i opazi svoju dragu Roziku

— Ti si zalosten, dragi moj Šimon. — Kaj te je gdo zbantual?

— Nisem, draga dušica, nego me boli zub, ter moram terpeti do nedelje dok dojde doktor.

— Kaj bi ti meni dal, kad bi ti ja posasila bol? zapitala je šalno ljepa Roza.

— Kvj? Kušnul bi te.

— Ne, tu se negovori od kušvanja, nego se govori od vračtva. Ja sam vračtvo dobila od putujučega kramara. Pogoni, kaj je?

— Morti te je vkanil kak i mene, odgovoril je Šmon. Taj isti kramar dal je i meni nekakov prah, od kojega me vezda samo tešči vu želudcu, a zub me još namirom boli.

Devojka se je glasno namejala i počila z rukami. To je Šimona čisto razsrdilo, nu ona ga taki vtažila, gladeč ga rukom po obrazu :

— Tak je navěk stobom, kad si kaj naprvo vzemeš prez mene. Ti nebi bil smel poesti onoga praha, već bi ga moral deti na šupljasti zub.

— To bi mi bil moral on Švaba taki povedati razljutit se Šimon.

— Samo se ti vmiri, pak bude opet vse vu redu, ali evo kaj je bolše nego vsi prahi.

I ona je izvadila iz žepa ljepu pipu i pružila je betežniku.

— Sama sam ju naphala, rekla je Rozika, sad si vužgi i puši, da ti se dim pošteno nasuče na betežni zub.

— Ovdi nesmeme pušiti. Jeli si ne čula, da je Ferko rekel, da bude vsaki dobiti dva put dvadeset i pet, koji bude pušil na ovakovom mjestu. Vu ovakovih se slu čajevih on ne šali.

— Neboj se, rekla je Rozika, ovdi te nigdo nevidi, pak ti si obrnut od dvora; a da bi gdo došel, koj bi te prepovedal (izdal), ja bi to taki opazila, pak bi te opomenula.

— Dobro je, pridodal je Šimon, ali ako gdo opazi dim.

— Onda budem zgrabila pipu, pak ju skrijem pod fertuf, pak budemo onta tajili kak židovi.

Šimon je včinitil ono, kaj je i otec Adam vu raju, posluhnuv je najmre, svoju dragu. Vu štali i smehu hvalil je Šimon

duhana i pipu, ter nije ni čutil žubkoče kaj je čute oni, koji prvi put jemljeju pipu vu zube.

Nenadjano prasnul je šus od obloka, a Šimod je zru'il na zemlju. Preplašena Rozika pogledala je proti kaštelju i spazila je novoga vlastelina kak stoji poleg domačeg gospodina i drži psuku vu ruki.

— Vmoritelji! završnila je ona i pokleknila je ona poleg svojega dragoga, koji je opal (na tihuh i skrvaril) zemlju. Ona je počela narékati, ter vu sdvojnosti nije niti vidla, kak je dobežal na lice mesta domači gospodin sa svojom tovarušicom pak grof Lamy i njegva tovarušica.

— O moj dobri, dragi Šimon, javkala je devojka, kak bi ja bila s tobom sre'na, a ti ležiš tu hladen i mrtev i nečutiš tugu tvoje Rozike. Ah nesrečna bila, kaj sem včinitila, ar da ti nisem donesla pipu, ti bi još i vezda živel!

Kad je Rozika vmuknula, pregovoril je domači gospodin svojemu prijatelju :

— Hotel sam mu dati celu stotinu, da se nije dogodila ova nesreća.

Šimon se podignul onda na koljena, zd'gnul je ruke gori i počel je molećim glasom :

— Ah milostivni gospodin, bil je spomek samo od petdeset, ali ako me ueodpusti u od službe, podnesel budem i stotinu.

— Kaj si živ? zapital je domači gospodin radostno, a gde si ranjen?

— Nigdi, odgovoril je sluga, ali ja sam mislil, da me kanite vubiti, pokedob sam ne držal vaše zapovedi.

— Im gospon nije vu te ni stréljal, raztolnačil je grof Lamy, nego smo se vadjali jeli more dični strélec Lászlo iz puške izbiti slugi pipu iz vust. — A odkud ta krv?

— Pipa mi je izbila betežnoga (bolečega) zuba, rekel je Šimon zadovoljno. Kvar bi se dal preboliti, samo da mi nije pipu daruvala Rozika.

Vsi su se smejali srećnom događaju, a domači gospon rekel je Šimunu :

tuje okolo i išče službu, ali pošto kroz zimu neima nigde diela, neče ga nitko prijeti, već mu svaki samo veli, da nek dojde na protuletje, onda bu mogel u službu orde i onde stupiti.

Našem seljaku se je putnik smilil i on ga pozove u sobu, gde bu mogel prenočiti, bučuč je tak gadno vrieme vani; zvan toga more za pol plače do protuletja pri njem u službi ostati, a na protuletje, dok se vani dielo odpre, dobi cielu plaču.

Dečko vesel nad ponudom, stupi u sobu i liepo sve sa „Hvaljen budi Jezus Kristuš“ pozdravi. Gazdarica odmah donese još jedan tanjir i jer je večerja već bila na stolu, pozove i njega, da si k njim sede i zunjimi skupa, kaj im je Bog dal, večerja.

Dečko je to rad včinitil, jer je već nekoliko dni sama od kruhu živel a ovde na stolu je bilo kuhanje, koje mu je u takovo vrieme dobro došlo.

Za večerju pak su baš on dan imali kiselu repu. Mnogi kad u jesen riblu repu u lagev za kvasiti, ostavljaju i nekoliko celihih, pak je onla med onu ribanu samo onak, kak u zelje pahutke nameču, a u zimi skup z ribanom kuhaju. Ovak je baš i ovde bilo; med ribanom najme su bili i komadi ciele repe

Gazda, koj je bil pun šale i koj je znal svoju šalu i na nesrečne pretegnuti, kaj ipak nije bilo prav, ponudi tomu siromaškumu

dečku, koj si je već ribanu repu na tanjir nametal, i onu cielu z riečmi : „Na — evo — vzemi i meso!“

Dečko gledil, nevidil nigde mesa, nego samo onu celu repu med ribanom, te odgovori : „En to nije meso, to je čela repa.

„Nije repa, nego je meso,“ odgovori opet gazda

„Ah za Boga milog!“ — veli dečko. — „A Bog z vami gazda, em gledite sim, to je repa a ne meso.

„No, ako je to repa a ne meso“ — odvratil sad gazda — „Tak ti odmah vzemi svoj navezek i nosi se iz moje hiže z bogom.“

Dečko videči, da je tvrdokornomu šaljivdijji u ruke dospel te znajući kakvo je vrieme i tmica vani, rajši se pokori, nego da bi sad iz tople sobe van na sneg i veter išel, pogutne tu šalu i reče : „Prav imate gazda, sad stoprv vidim, da je to meso.“

Naravski da je radi te šale i radi toga, kak je dečko prisiljeno moral priznati, da je repa meso, nastal po celiog sobi grohotan smieh. Dečko se je malo sramuval, ali si pomoći nije mogel, nego zato si je ipak taj cieli događaj dobro zapametil.

Kroz zimu je dečko ostal pri tom gazdi i pomagal delati, na kuliko je već u zimi pri hiži diela. Ali kad je zima prošla i došlo protuletje, odprlo se je delo i svaki je dobil pune ruke posla, to na polju, to u vrtu, a i

u dvorišču pri hiži sve se je gibalo, sve je od ranog jutra do kesne noći delalo, pak da bi ih još makar koliko bilo pri hiži.

Jednog dana baš su svi bili u jakom poslu na vrtu; jedni su kopali i grade slagali, drugi za krampir polovicu vrta orali, ovi to, oni ono delali, kad na jedankrat na plot skoči maček te beži po njem.

„Glejte glejte gazda zajca!“ zavikne naš dečko gazdi.

„Kakov te zajec nahadja?“ — odgovori gazda — „Em je ono naš maček.“

„Nije maček, nego zajec“ — veli dečko.

„Ah kakov zajec,“ odvratil gazda — „Kaj nevidiš, da je dravi pravcati maček.“

„No ako ono nije zajec“ — reče dečko — „Tak ja odmah idem od vaše hiže vkraj.“

Gazda je sad, kad je toliko dielo nastalo, moral dečka imati i zato, da ga neostavi u najvećem dielu reče : „Aha, vidim vidim, — em je pak izbilja zajec.“

Ovak se je dečko nai gazium sada fautil za ono repno meso u zimi, a gazda se je takaj sad na to zmislil, pak je samo po tiho zmrmlal : „Šilo za ogajilo.“

— Za nagradu dal ti budem sto kinov, kaj sam ih dobil za vadljinu.

Simon se zahvalil i zapital:

— A onih petdeset zaradi pušenja?

— Ja te nerazmem.

Onda je napravio stupil Ferko i javil ponizno, kaj je rekel vu ime gospodara, a da ov nije za to ni znal.

— Aha, nasmejale se dornači gospodin, vezda vse razmem. Nu ta se zapoved ukida, ar meni je dragše, da pušite javno po dvorišću, nego potajno po stalah i škrednjih, ali samo nek vsaki ima do vezda zaprtu pipu.

Nekoliko tjednov za tem dogodjajem peljal je Simon Roziku k oltaru.

Prireditil:

Gläd Serencs.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo poštuvene naše predplatnike, naj nam na početku zadnjega ferialja predplatne zaostatke po pošti pošleju i predplate za novi ferial ponoviju. Cena naših novin je: Za jeden ferial 1 frt, za pol ljeta 2 frt.

Darovi papi Leonu XIII.

Englezke novine donose o darovih, kaj ih je papa do vezda prijel povodom svojega jubileuma, sljedeće: Razni hodočasnici donesli su papi 2,400 000 fr., a pojedine visoke ličnosti i redovi 5 milijunah 600 jezer fr. — Sam vojvoda Norfolk daroval je jeden milijun.

Samoubojstvo fabrikanta.

Iz Budimpešte javljaju: Ovdešnji fabrikant Matijaš Zellerin, koji je vu svojoj kovnoj ljevavnici imel do 300 radnikah (delavcov), skočil je s Margaretskog mesta vu Dunaj. Dva su ga brodari izvlekli iz vode, no on je malo za tim izdennul. Zellerin, koj je bil 62 ljeti star, pošijel se je od vrlo siromašnoga čověka do vrlo preštimanoga industrijalca. Vu zadnje doba opazili su na njem trage melankolije, pak je valjda i vu poremećenom duševnom stališu počinil samoubojstvo. Zrok melankoliji ima se poizkati vu financijskih poteškoćah.

Umorstvo vu kasarni.

Iz Znojma javljaju: Denes okolo 3 vure po poldan strelil je pešak Praks od 99 pješacke regimente vu sobi kasarne svojega fajtera Ivana Krista, dok je ovaj spal vu postelji. Ubojica naperil je pušku i predrl je nesrećnomu Kristu srce i lijevu ruku. Frajter, koji je služil dvě ljeti, bil je odmah mrtev. S Praksom skupa bili su još tri soldati vu sobi, ali nisu niti mislili, kaj je on kanil. Voli se, da je Praks strelil Krista zaradi zločestoga baratanja zojim.

Rotšildu izvadili oko.

Poznato je, da je parižki bankir, barun Alfons Rotšild lani na vadašji nastradal. Pogodilo ga je drobno jedno zrno iz puške vu oko i on je duže vremena beteguval. Vezda javljaju, da su Rotšildu morali betežno oko izvaditi.

Kak budeš na trag došel tatu, koj drva krade ?

Vu zimi je jeden plebanos opazil, da mu negdo neprestance drva krade. Da tatu dojde na trag, dugo je mislil, nebi li kaj spa-

metnoga zaštuđeril. Pokušal je napokon sljedeće: Jednu lijevu blanju nabil je s puščanim prahom i pogmetnul je onda tatu med ostala drva, koja su bila prva na redu. — Zutrađan vu jutro doletel je zvonar plebanosov ves zasopljen pred plebanosa i javil mu; „Ja neznam, gospon plebanuš, ka je to, ja sem snočka zakuril p.č., a za pol vure puknulo je nekaj vu peči kakti mužar i vsa mi se peč razletela na jezoro falatov!“ — „A a a a Mato,“ odgovoril je plebanos i pograbil je zvonara za vrat, — „anda ti kradeš moja drva?“

Eksplozija vu Grčkoj.

Iz Atene javili su, da se je okolo 2 vure po poldan pravcem proti Salamini dogodila silna eksplozija. Nakanadno javljaju, da su se vužgale vu Skarmagnu kod Daphnia četiri soldacke barutane (magazini s puškijim prahom). Šestnajst ljudih pri tom je zaglavilo, med njimi i dva oficiri. Našli su medtimga samo pet mrtvih telah, druge su po svoj priliki raztrgana. Više soldatov težko je ranjeno. Kvar je na 4 milijuna drahmah precenjen. Zrok eksploziji nije poznat.

Naiveksi štuk (kanon na svētu.

Čitamo vu berlinskih novinah ovu skromnu nevjerojatnu vēst: Nova pomorska festunga, koja se zidje na hamburškom otoku Nomverku, bude oboruzana najvećšimi štukij (kanoni), kaj ih je do vezda napravila Kru-pova fabrika. Čev jednoga kanona duga je 14 metrov, a žmehka je 122.400 kilograma, pak k tomu 400 kilogramov praha, postigne se daljnja hitca (šusa) od 8950 metrov, ako se čev podigne za 10¹/₂ gradusev. Ocelna granata (kuglja), žmehka 1000 grama, a hitca iz ovog kanona, predrla bude na 1000 metrov kovanu željeznu tablu, koja je debela 1 meter.

LOTERIJA. Buda 24-ga juniuša 1893.
31 47 69 64 16

Cena žitka. — Gabona arak.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7	—
Zab	Zob	7	—
Rozs	Hrč	6	25
Kukoricza ó	Kuruza stari	—	—
uj	novi	5	50
Árpa	Ječmen	5	—
Fehér bab	Grah beli	5	—
Sárga	zuti	4	—
Vegyes	změšan	4	—

1559 tk. 1893.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye össze-sített árvtára végrehajthatónak, Zagorecz István muracányi volt lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 28 frt 51 kr tőke, eenek 1881. január 1-ét napjától járó 7% kamata, a félévénkint lejárt kamatok 7% késedelmi kamatai 15 frt 90 kr. már megállapított s ezuttal 8 frt 55 krban megállapított költségek behajtása céljából a nagykanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. jbiróság) területén fekvő, Mura-Csány közsegi 1933. sz. tjkvben felvett 1063ja hrsz. egész ingatlan az 1881. 60. hrsz 156. § a alapján 18 frt; — az 1065/a hrsz. egész ingatlan u. a t. czk alapján 78 frt; az 1065/c hrsz. ingatlan u. a törv. alapján egészben 78 frt

becsértékben; a mura-csányi 69. sztkvben A I 73, 74, 76, 2205, 4569, 895, 2216jt, 12252. 2806 és 2313 hrsz. ingatlanok és tartozékainak úgy a legelő és erdő illetménynek végrehajtást szenvedett nevén álló része együttesen 410 frt becsértékben Mura-Csány község házánál

1893. évi július hó 27-ik napján d. e 10 órakor Málcs János letenyei lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfogott adatni. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozők tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezébe letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 120 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverés feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni. — Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek, a perlaki kir. járásbíróság telekkönyvi osztályánál s Mura-Csány község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Perlakon 1893. évi április hó 11-ik napján. 837 1—1

1846 tkvi 893

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi. hatóság a 387/893 számú kérelem következtében közhírré teszi, hogy Sárosi László ügyvéd kirendelt ügygondnok csáktornyai lakosnak, Kis Mátyás, mint adós' Kis Jakab és neje Meszarics Teréz, Málcs Ilona férj. Kis Mihályné; Kiss Mihály és neje Margyetkó Maria mint jelzálog birtok tulajdonos mura-csányi lakosok elleni végrehajtási ügyében 51 frt 50 kr. tőke, 31 frt 50 krnak 1857. december 31-től számitandó 6% kamatai 9 frt 27 kr. perkölttség, 4 frt 86 kr. eskű, 9 frt 86 kr. végrehajtás kérelmi s ezuttal 10 frt 30 krban megállapított költségeknek behajtása céljából a n.-kanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság területén fekvő a mura-csányi 360. sztkvben A † 3168. hrsz. a, felvett. Kis Mátyás nevén álló ingatlan 164 frt; az a. e sztkvben A † 3160 hrsz. a. felvett ingatlan 97 frt; u. o. 1189. sztkvben A † 4632. hrsz. a. felvett. Kis Jakab és neje Meszarics Teréz nevén álló ingatlan 73 frt; az u. o. 1717. sztkvben A I. 527. hrsz. a. foglalt Kiss Mihály és neje Margyetkó Mária, valamint Málcs Ilona Kis Mihályné nevén álló ingatlan s ehhez tartozó aránylagos legelő és erdő illetmény 201 frt becsárban

1893. évi július hó 22-ikén d. e 10 órakor,

Sárosi László csáktornyai lakos ügyvéd kirendelt ügygondnok vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfogott adatni. — Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni szándékozők tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 45 nap alatt, a másodikat ugyanattól 75 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 105 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számitott 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Kelt Perlakon a kir. jbiróság, mint tkvi hatóságnál 1893. évi április hó 25 én

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!

Olcso árak.

LEÍRÁSOK INGYEN.

Igazgatóság: Bad Radein, Styria.

Főraktár Budapest, V. ker., Lipót-körút 21-a.

Raktár Csáktornya: Tódor József urnál. 802 7—10

1948. tk. 893.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Sztanczics Mátyás és Sztanczics Rémus szt.-máriai lakosok elleni végrehajtási ügyében 130 frt 98 kr. tőke, ebből 121 frt után 1891. január hó 1 től járó 6% kamatai, 11 frt 35 kr. végrehajtás kérelmi szuttal 8 frt 90 krban megá lpi-tott kötségeknek behajtása céljából a nagykanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. járásbíróóság) területén fekvő, a szent-máriai 139. sz. tkvben A I 1. 3-15. sorsz. a-foglalt, végrehajtást szenvedettek nevén álló ingatlanok 387 fit becsárban

1893. évi július hó 28-ik napján d e 10 órakor Szent Mária község házánál dr. Tuboly Gyula n.-kanizsai lakos felperesi ügyvéi vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni. — Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár!

Árverezni szándékozik tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. járásbíróóság telekkönyvi hatóságánál és Szent-Mária község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A Horgony-Pain-Expeller

108

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csúsz, köszvény, hátfajdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

— a legjobb —

házszer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

HÁZISZER

Hirdetés.

Van szerencsém Csáktornya, Perlak és környéke t. közönségének tudomására hozni, miszerint Kőrös városában

Helyszerző-intézetet

nyitottam szolgálányok, szakácsnők, szobaleányok, dajkák, gazdaasszonyok sat., valamint szolgálégyenyek, kocsisok, béresek, inasok, erdészek, gazdatisztek, kertészek, svajczerosok sat. számára.

Ha valamely szolgálattelvő hely nélkül volna, vagy valaki szolgálatba óhajtana lépni, jelentkezék alulírott-nak intézetemben, hogy jó helyre beszereshessem. Szükséges azonban, hogy minden szolgálattelvő hiteles cseléd könyvvel, vagy bizonyítvánnyal legyen ellátva s azt magával hozza.

Abban a reményben, hogy a fenti nevezett községek, valamint egész Muraköz t. közönsége körében visszhangra talál, igyekezni fogok a t. közönség nek szolgálatára lenni.

Vagyok kitűnő tisztelettel

Kőrös, 1893. június hó.

Rebrek Iván,

helyszerző.

Oglas.

Čast mi je svestrano objaviti p. n. občinstvu mješta Čakovca, Preloka i njihove okolice, da sam otvorio u slob. i kr. gradu Krizevci

Zavod za preporuku Služinčadi

ma koje vrsti, bilo kao n. p. služavke, kuharice, sobarice, dojkinje, konobarice, gospodarice, i t. d. zatim sluge, kočijaše, biruše, dvorjanike, lugare, špane, vrtlare, švajcare i t. d.

U slučaju, ako bi koje služinčice bez službe bilo, ili bi mozda koje od kuće željelo počti u službu, neka se samo kod zavoda niže podpisatog prijavi, da ga u dobru službu umjestim. Samo imam spomenuti, da mora svako služinčice sa valjanom izkaznicom t. j. Pašušom biti providjeno, te takovu sobom ponieti.

Ostajem u nadi, da će ovaj oglas p. n. občinstvu u gore navedenim mjestima kao i njihovoj okolici t. j. u cilom Medjimurju svestrani odziv naći, teču p. n. Občinstvu vezda na službu pripravani biti.

Bil ežim se sa osobitim štovanjem

U Krizevcih, 1893. mesec junius.

Ivan Rebrek,

službodavac.

VÉGELADÁS!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy **Nagy-Kanizsán** a városház-utczában levő

üveg- és porcellán-kereskedésemmel

végleg felhagyok, miért is Nagy-Kanizsa város tanácsának 4222—93. sz. a. kiadott engedélye alapján rövid időn át

végeladást tartok!

Üzletemben ennek folytán **porcellán és üvegáruk, tükrök kereketek, álló- és függő-lámpák** és minden a szakmába vágó tárgyak a legszébb kivitelben jóval a gyári árakon alól el fognak adatni. — Tömeges látogatásért esedezik

Nagy-Kanizsán, 1893. június hó 18-án.

SCHIFFER VILMOS FIA.

Haszonbèrleti hirdetmény.

Csáktornya mezőváros képviselő testületének folyó évi május hó 13-án hozott határozatához képest ezennel közhirre tétetik: miszerint a város tulajdonához tartozó

„HATTYÚ“-NAGYVENDEGLŐ

mely áll: 10 száló szobából, 1 táncsteremből, tágas kávéházi helyiségből, 1 nagy étteremből, vendég szobából, tágas konyhából, 2 éléskamrából, 2 istállóból és 1 nagy kocsiszinből, **1894. évi január hó 1-től 1899. évi december hó 31-éig**; mégis a

piaczi úgy vásár helypénzszedési jog,

úgy a

Bosnyákovics Amália által eddig bërbevett helyiség

1894. évi január hó 1-től 1896. évi december 31-éig terjedő időszakra, --

1893. évi július hó 10-én d. e. 9 órakor

nyilvános árverés után haszonbërbe adatni fog.

Az egyévi haszonbër kikiáltási ára a „Hattyú“-vendéglő után **1400** forintban; a piaczi és vásár helypénzszedési jog, egyévi haszonbër kikiáltási ára **4800** forintban; a Bosnyákovics Amália által eddig birt helyiségek kikiáltási ára **160** forintban van megállapítva, mely összegnek 10%-át az árverezni szándékozó, az árverés napján, bantpénzül letenni tartozik.

Írásbeli ajánlatok a 10% biztosíték esatolásával az árverés napjáig az előljárósághoz beadhatók.

Az árverési feltételek a községi hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csáktornyan, 1893. június hó 26-án.

A városi előljáróság.

839 1-2.

Olasz vörös kereszt sorsjegyek.
Főnyeremény 15.000 lira.

Huzás augusztus 1-én.

Eredeti sorsjegyek készpénzfizetés mellett vagy részletfizetésre a legelőnyösebben.

Bank és váltó-üzlet

Salm-hercegi sorsjegyek.

Főnyeremény 21.000 frt.

Huzás július 15-én.

Igervény 3 frt és 50 kr bélyeg.

GRÜN WALD és SCHWARZ

VARAZSDON, BOLT UTCZA.

5%-os 1880-iki állam sorsjegyek.

Főnyeremény 300.000 frt.

Sorozat huzás augusztus 1-én.

Egész sorsjegyre 14 frt 50 kr.) és 50 kr bélyeg
Otód " 4 frt)

IGÉRVÉNYEK

minden huzáshoz.

*

Tőzsdei ügyletek

közvetítetnek.

Waldstein Graf sorsjegyek.

Főnyeremény 21.000 frt.

Huzás július 15-én.

Eredeti sorsjegyek készpénz vagy részletfizetés mellett a legelőnyösebben.

Vásárol és elad mindennemű érték-papírokat, u. m. sorsjegyeket, járadékokat, zálogleveket, részvények és kölcsönöket ugyszintén arany és ezüst pénzeket.

Kölcsön értékpapírokra teljes árfolyamértékig.

Sorsjegyek eladása részletfizetésre.

Sorsolási veszlesek ellen való biztosítás.

Kisorsolandó értékek nyilvántartása.

Tudakozódásokra pontosan felelünk és minden megbízást a legmértányosabban eszközölünk.